

Nr 68.

Ankom till riksdagens kansli den 11 maj 1917 kl. 4 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts under punkterna 48, 91 och 98 i nionde huvudtiteln av årets statsverksproposition gjorda framställningar m. m. samt i ämnet väckta motioner.

1:o.

*Statskonsulent
för det mindre
jordbruket.
(extra anslag.)*

Under punkt 48 i nionde huvudtiteln av årets statsverksproposition har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att å extra stat för år 1918 anvisa såsom särskilda förslagsanslag, högst, dels för anställande av en statskonsulent för det mindre jordbruket 6,500 kronor; dels ock såsom personligt ålderstillägg till statskonsulenten för det mindre jordbruket, August Östergren, därest han fortfarande med gott vitsord tjänstgör i denna egenskap, 500 kronor; eller tillhopa 7,000 kronor.

Till anställande av en statskonsulent för det mindre jordbruket har riksdagen för vart och ett av åren 1910—1917 beviljat å extra stat ett anslag av 6,500 kronor, varjämte riksdagen för sistnämnda år såsom personligt ålderstillägg till statskonsulenten för det mindre jordbruket, August Östergren, därest han fortfarande med gott vitsord tjänstgjorde i denna egenskap, anvisat ett anslag av 500 kronor. Av anslaget å 6,500 kronor användas 4,000 kronor till arvode åt konsulenten och 2,500 kronor till bestridande av hans resekostnader. Reglemente för denne statskonsulent är av Kungl. Maj:t utfärdad den 15 oktober 1909.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må i likhet med vad skett för år 1917 å extra stat för år 1918 anvisa såsom särskilda förslagsanslag, högst,

dels för anställande av en statskonsulent för det mindre jordbruket kronor 6,500;
 dels ock såsom personligt ålderstillägg till statskonsulenten för det mindre jordbruket August Östergren, därest han fortfarande med gott vitsord tjänstgör i denna egenskap, kronor 500;
 eller tillhopa » 7,000.

2:o.

Under punkt 91 i nionde huvudtiteln har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till bestridande av kostnader för vissa av lantmätare företagna tjänsteresor å extra stat för år 1918 anvisa ett förslagsanslag av 20,000 kronor. *Lantmätares tjänsteresor.*
(extra anslag.)

På extra stat för vart och ett av åren 1910—1917 har riksdagen på framställning av Kungl. Maj:t beviljat förslagsanslag å 30,000 kronor till bestridande av kostnader för vissa av lantmätare företagna tjänsteresor.

Motioner.

I samband härmed har utskottet till behandling förehåft två i ämnet väckta till jordbruksutskottet hänvisade motioner, nämligen dels nr 5 i första kammaren av herr *Hellström*, vari hemställts, att riksdagen ville besluta dels att det under nionde huvudtiteln F) Lantmäteriväsendet, lantmätares tjänsteresor på extra stat upptagna anslaget för år 1918 må bibehållas med förut upptaget belopp av 30,000 kronor och dels att hos Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t ville låta utreda, på vilket sätt detta anslag för framtiden skulle kunna bättre än hittills befrämja landets fortsatta inre kolonisation, och därefter för riksdagen framlägga det förslag, vartill utredningen kunde giva anledning;

dels ock nr 198 i andra kammaren av herr *Molin* i Dombäcksmark, vari hemställts, att riksdagen, med avslag å Kungl. Maj:ts förslag under punkt 91, nionde huvudtiteln om uppförande å extra stat för år 1918 av ett förslagsanslag av 20,000 kronor till bestridande av kostnaderna för vissa av lantmätare företagna tjänsteresor, ville ej mindre å extra stat för samma år uppföra ett förslagsanslag till belopp av 940,000 kronor att användas till bestridande dels av kostnaden för lantmätares och godemäns vid lantmåteriförrättningar rese- och traktamentsersättningar dels ock till gäldande av obemedlade och mindre bemedlade delägare åliggande ytterligare ersättning för lantmätares tjänsteförrättningar, än även bemyndiga Kungl. Maj:t att av ovanstående belopp under år 1917 av tillgängliga medel förskottsvis för ändamålet utanordna erforderligt belopp.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för dessa framställningar, tillåter sig utskottet hänvisa till innehållet i motionerna.

Utskottet.

På sätt departementschefen i sitt yttrande till statsrådsprotokollet anført äro för närvarande åtskilliga lantmäteriväsendet berörande spörsmål föremål för utredning. I motsats till herr Molin hyser utskottet den uppfattningen, att nyssnämnda spörsmål ej torde kunna avgöras utan en ingående prövning av desamma, och delar utskottet departementschefens mening, att resultatet av denna utredning bör avvaktas, innan någon omläggning av staten i ifrågavarande del vidtages. Självfallet kan icke ifrågakomma, att riksdagen redan nu utan någon föregående tillfredsställande undersökning skulle besluta åtgärder av sådan ekonomisk räckvidd, som de av herr Molin föreslagna.

Vad angår herr Hellströms motion finner utskottet motionens syfte att främja Norrlands inre kolonisation förtjänt av beaktande. Emellertid kan utskottet icke förorda, att förenämnda till bestridande av kostnaderna för vissa av lantmätare företagna tjänsteresor avsedda anslag tages i anspråk för ifrågavarande ändamål. På sätt departementschefen anført, har ju även ifrågasatts, att nämnda anslag, efter genomförandet av de föreslagna förändringarna rörande anslaget till lantmäteriväsendet, skulle upphöra att utgå. Vid sådant förhållande och då de av motionären åsyftade åtgärder väl näppeligen skulle bliva av allenast tillfällig natur, förefaller den av motionären antydda vägen för främjande av ifrågavarande syftemål vara mindre lämplig. Härtill kommer att, såsom förut nämnts, vissa lantmäteriväsendet i hela dess vidd berörande frågor äro under bedömande, och synes utskottet resultatet av den pågående utredningen böra avvaktas, innan någon åtgärd i ämnet av riksdagen beslutas.

Beträffande ifrågavarande anslags belopp för år 1918 så anser utskottet i likhet med departementschefen, att anslaget med hänsyn till att detsamma blott till en mindre del tagits i anspråk lämpligen torde kunna sättas till det av Kungl. Maj:t nu föreslagna eller till 20,000 kronor.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

att riksdagen må med avslag å herrar Hellströms och Molins i ämnet väckta motioner samt med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande framställning till bestridande av kostnader för vissa av lantmätare företagna tjänsteresor å extra stat för år 1918 anvisa ett förslagsanslag av 20,000 kronor.

3:o.

Under punkt 98 i nionde huvudtiteln har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att höja förslagsanslaget till skiften och avvitrningar från 63,000 kronor med 37,000 kronor till 100,000 kronor.

*Skiften och avvitrningar.**(ordinarie anslag.)*

Det ordinarie förslagsanslaget till skiften och avvitrningar å 63,000 kronor tarvar på grund av ökade utgifter för avvitrningsväsendet för höjning för år 1918. Utgifterna från anslaget hava utgjort år 1914 67,250 kronor och år 1915 73,786 kronor. De av Kungl. Maj:t fastställda staterna för avvitrningsverket hava slutat för år 1916 å 75,050 kronor och för år 1917 å 92,450 kronor. Lantmäteristyrelsen har beräknat, att behovet för avvitrningsverkets del kan för år 1918 beräknas till 100,000 kronor.

Då utskottet icke har något att erinra mot den föreslagna anslagshöjningen, hemställer utskottet,

att riksdagen må höja förslagsanslaget till skiften och avvitrningar från 63,000 kronor med 37,000 kronor till 100,000 kronor.

4:o.

Under punkt 118 i utskottets utlåtande nr 14 angående regleringen av utgifterna under riksstatens nionde huvudtitel anmälde utskottet, att utskottet komme att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande beträffande det under nämnda huvudtitel såsom oförändrat ordinarie förslagsanslag upptagna anslaget till rese- och traktamentspenningar.

*Rese- och traktamentspenningar.**(ordinarie anslag.)*

Utskottet får nu hemställa,

att ifrågavarande anslag må för år 1918 fastställas till samma belopp som uti innevarande års riksstat.

Stockholm den 11 maj 1917.

På jordbruksutskottets vägnar:

RAOUL HAMILTON.

Närvarande: se utlåtandet nr 67.